

EXAKTA

RTL1000

Návod k obsluze

EXAKTA RTL1000

EXAKTA RTL 1000 navazuje na dlouholetou a dobrou tradici svých předcházejících modelů, přičemž si uchovává světoznámý rychlovýměnný bajonetový závěr a přináší v moderní technice fotografování na malý formát celou řadu cenných novinek. Spočívají na osvědčeném konstrukčním principu pravé jednoboké zrcadlovky, u níž hledáček obraz bez paralaxy odpovídá snímku.

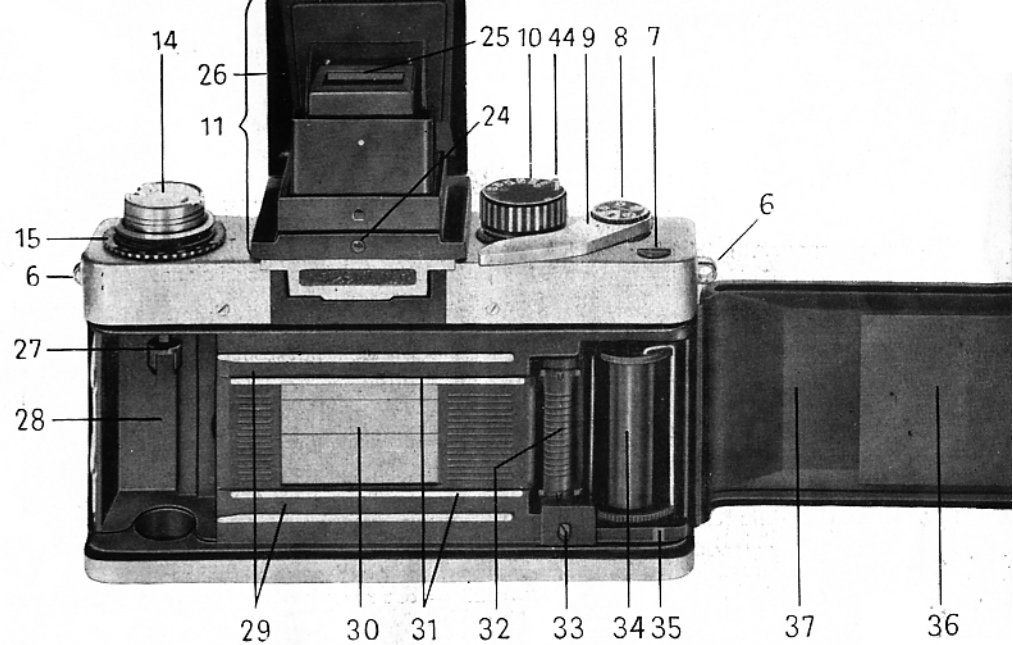
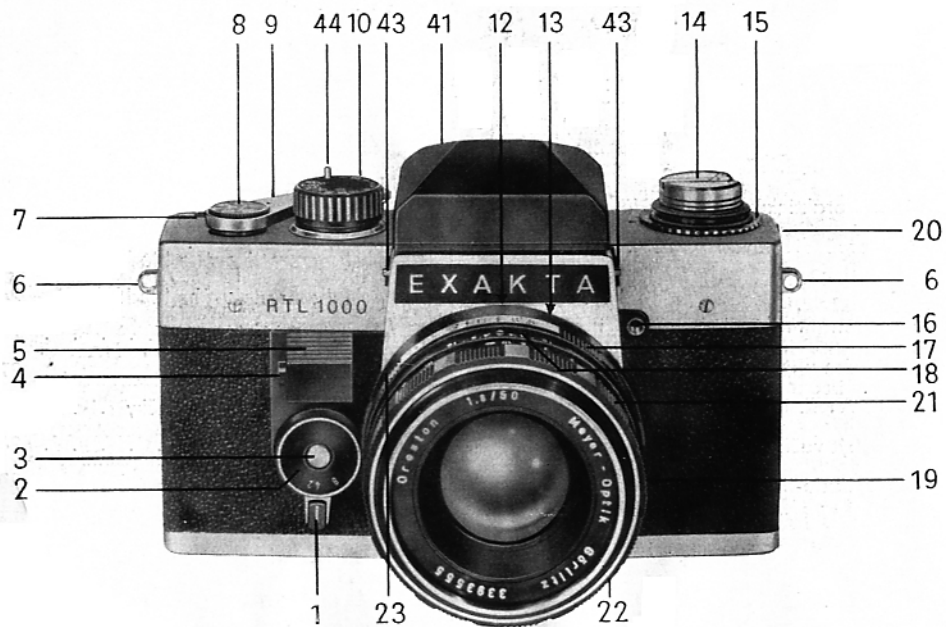
Charakteristika vaší fotokomory EXAKTA RTL 1000: Přehledné uspořádání všech obsluhovacích prvků. Vyměnitelné hledáčky – světlíkový, hranolový a hledáček TTL s osvitovou automatikou, která měří světlo procházející objektivem jak při zclonění, tak i při otevřené cloně objektivu. Štěrbinová závěrka z kovových lamel umožňující plynulé nastavení osvitových dob od 8 až do 1/1000 vt. a použití vestavěné samospouště pro osvitové doby od 1 do 1/1000 vt. Nastavení závěrky na B používané pro libovolně dlouhé osvitové doby. Spoušť umístěná vpravo. Rychlonatahovací páčka s vychýlením 15° pro sériové snímky. Vratné odrazové zrcadlo. Synchronizovaná přípojka pro elektronkové bleskové přístroje a bleskové žárovky (synchronizace u elektronkových bleskových přístrojů je asi 1/125 vt. a u krátce svítících bleskových žárovek 1/30 vt.). Automatika k zakládání filmu umožňující používání různých druhů filmů. Automaticky se vracející počítadlo obrázků. Spoušť zpětného převíjení se zarážkou. Výměnné objektivy s rychlovýměnným bajonetovým závěrem zn. Original EXAKTA s vnitřním mechanismem clonové automatiky: vzhledem k zabudovanému posilovači se automatická tlačná clona stává hodnotnější „clonou automaticky naskakující“. Na levé straně fotokomory je instalována spojka pro dřívější objektivy EXAKTA s clonovou automatikou a vnějším spoušťovým mechanismem. Příslušenství pro všechny obory použití.

Mimořádně nás těší, že jste si zvolili fotokomoru EXAKTA RTL 1000, s níž vám přejeme mnoho úspěchů. Zároveň vás prosíme, abyste si před praktickým použitím fotokomory pečlivě pročetli návod k obsluze. Prokážete si tak dobrou službu, protože se vyhnete nesprávné manipulaci a tím i případným poruchám v mechanismu fotokomory.

EXAKTA RTL 1000, hodnotný precizní přístroj, může být vaším dokonalým pomocníkem jen tehdy, bude-li vždy správně obsluhována.

Přehled hlavních statí

Obsluhovací prvky EXAKTY RTL 1000	4
Příprava fotokomory k použití	6
Zakládání filmu	7
Obsluha závěrky	11
Obsluha objektivu	15
Obsluha světlíkového hledáčku	22
Obsluha hranolového hledáčku	24
Hranolový hledáček TTL	26
Výměna hledáček	27
Výměna hledáčkové čočky	27
Výměna filmu	28
Snímky s bleskovým přístrojem	30
Péče o fotokomoru a příslušenství	32
Příslušenství	

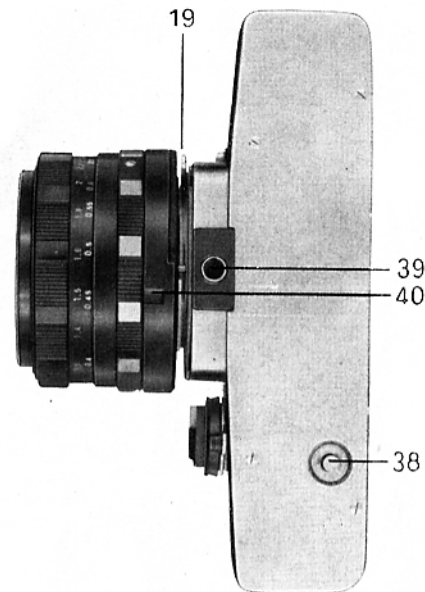

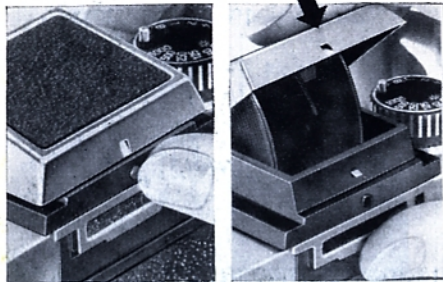
Obsluhovací prvky EXAKTY RTL 1000

- 1 = natahovací páčka mechanismu delších osvitových dob
- 2 = knoflík k nastavení osvitových dob od 2 do 8 vt.
- 3 = spoušťový knoflík časovacího zařízení (samospoušť)
- 4 = pojistka spouště na pravé straně
- 5 = pravá spoušť
- 6 = oka k upevnění řemínku nebo šňůry
- 7 = počítadlo obrázků
- 8 = kroužek k zaznamenávání druhu vloženého filmu
- 9 = natahovací páčka
- 10 = knoflík k nastavení osvitových dob od 1/1000 do 1 vt. a B
- 11 = světlíkový hledáček
- 12 = červený bod na fotokomoře (pro výměnu objektivů)
- 13 = červený bod na objektivu (pro výměnu objektivů)

- 14 = klička zpětného převíjení s knoflíkem upraveným k nasazení držáku
- 15 = knoflík k zaznamenávání citlivosti vloženého filmu
- 16 = Spojka na levé straně fotokomory používaná pro objektivы s clonovou automatikou a vnějším spoušťovým mechanismem. Přípojka pro drátěnou spoušť
- 17 = kroužek k nastavení clonových hodnot
- 18 = stupnice hloubky ostrosti
- 19 = aretační páčka objektivu
- 20 = přípojka pro bleskové světlo
- 21 = kroužek k nastavení vzdálenosti
- 22 = objektiv
- 23 = tlačítko k zaclonění
- 24 = knoflík k otevírání světlíku
- 25 = vyklápěcí zaostřovací lupa
- 26 = víko světlíkového hledáčku
- 27 = osa zpětného převíjení (s unášečem)

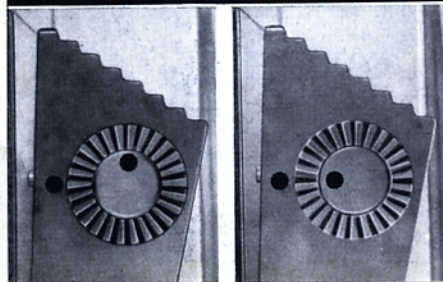
- 28 = prostor pro kazetu
- 29 = filmová dráha
- 30 = obrazové okénko
- 31 = žebra filmové dráhy
- 32 = váleček posouvající film
- 33 = vodící lišta
- 34 = navíjecí cívka (s přichytnými rameny)
- 35 = značka pro zakládání filmu
- 36 = přitlačná destička
- 37 = zadní stěna (přípevněna kloubovým závěsem)
- 38 = spoušť zpětného převíjení
- 39 = závit k našroubování stativu
- 40 = clonový přepínač (k vyřazení clonové automatiky z provozu)
- 41 = hranolový hledáček
- 42 = okulár hranolového hledáčku
- 43 = zajišťovací knoflíky hledáčku
- 44 = unášeč spojky hranolového hledáčku TTL (strana 26)

Příprava fotokomory k použití

Světlíkový hledáček (11) otevřeme stisknutím knoflíku (24). Sklopením víka (26) jej opět zavřeme, přičemž víko zaskočí do zářky. Zaostrovací lupu (25) vyklopíme dopředu do klidové polohy do víka světlíkového hledáčku (26) nebo zpět do pracovní polohy. Bližší údaje o používání světlíkového hledáčku na straně 22.

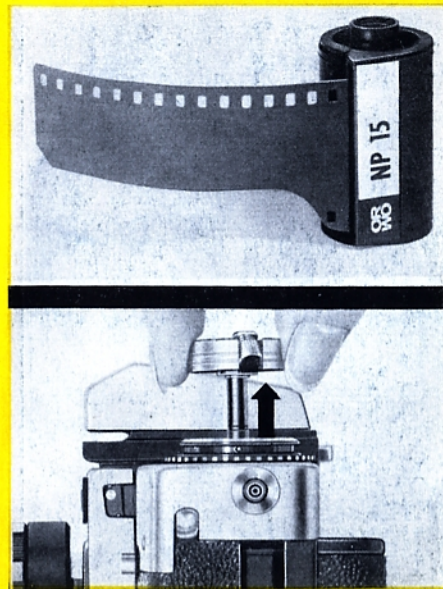

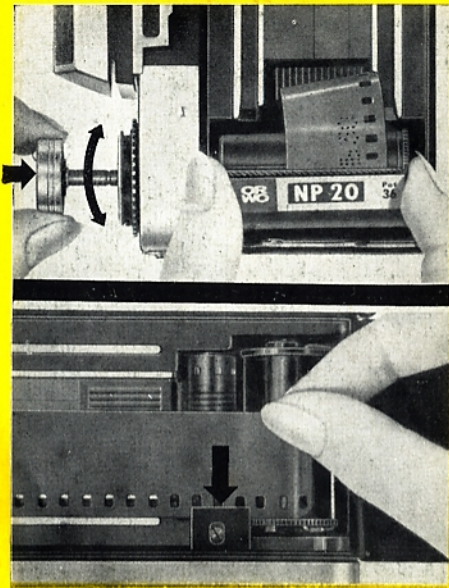
Spoušťovou pojistku (4) otočíme doprava až k zářce (vyznačené body se nekryjí) a stisknutím pravé spouště (5) můžeme uvolnit závěrku. Přerušíme-li fotografování, otočíme spoušťovou pojistku (4) až k zářce doleva (vyznačené body stojí proti sobě). V této poloze pojistky nelze stisknout spoušť, čímž zabráníme nežádoucímu osvit. Spojka /16/ pojistku nemá.)

Zakládání filmu

Zakládání filmu a jeho výměnu neprovádíme za přímého slunečního světla! Fotografickým materiálem pro EXAKTU RTL 1000 jsou kino-filmy s 12, 20 nebo 36 snímků velikosti 24 x 36 mm v běžných standardizovaných kazetách se zastříženým koncem filmové pásky podle vyobrazení. Filmové cívky denního balení vkládáme jen do nezávadných kazetových plášťů stejného výrobce.

1. Vytáhneme knoflík s kličkou zpětného převíjení (14) až k pevné zářce a můžeme odklopit zadní stěnu fotokomory (37).

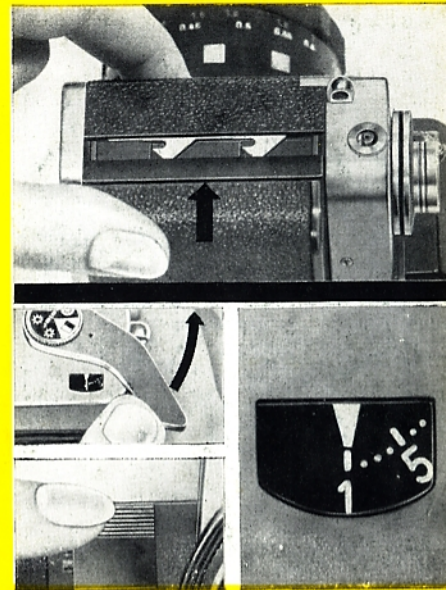

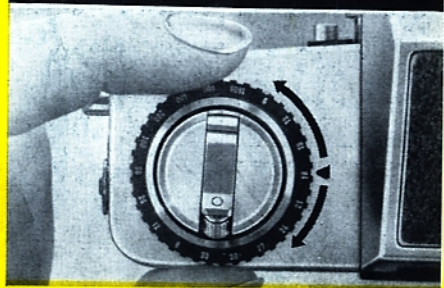
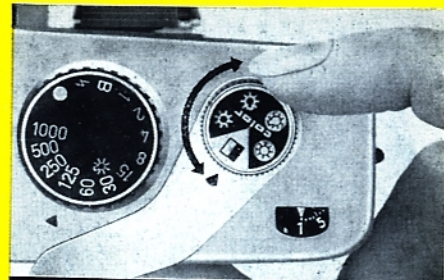
2. Kazetu s neosvíceným filmem vložíme do kazetového prostoru (28). Za mírného otáčení zatlačíme knoflík s kličkou zpětného převíjení do tělesa fotokomory (14), až unášeč osy zpětného převíjení (27) zachytí můstek cívky.

3. Začátek filmové pásky zasuneme do filmové dráhy (29) až k zelenému označení (35) a (spodní) perforaci jej strčíme shora pod vodící lištu (33) a tím až k záračce přes posuvný váleček (32). **Přichytná ramena navíjecí cívky (34) nesmí stát svisle nahoru!** Pokud by tomu tak bylo, otočíme cívku její vroubkovanou přírubou tak, aby ramínka stála vodorovně jako na obrázku.

4. Zadní stěnu fotokomory (37) zavřeme jejím přitlačením k tělesu fotokomory, přičemž se samočinně zajistí.

5. Nyní otočíme natahovací páčku (9) na doraz, dovedeme ji zpět do její výchozí polohy. Spustíme závěrku pravou spouští (5) a tyto úkony opakujeme, až se u značky počítadla obrázků (7) objeví číslo 1.

6. Počítadlo obrázků není třeba nastavovat, neboť se při odklopení zadní stěny fotokomory vrátí do výchozí polohy a při jejím zavření opět samočinně pracuje. — Počítadlo obrázků pak udává počet snímků, pořízených s vloženým filmem.

7. Po založení filmu si nastavíme kroužek druhu filmu (8) a knoflík citlivosti (15), abychom později věděli, jaký film ve fotokomoru máme. Jmenovaným kroužkem a knoflíkem otáčíme libovolným směrem, až nastavíme příslušné údaje proti oranžovým trojúhelníkům. Na kroužku k zaznamenání citlivosti (15) znamenají čísla 9 až 33 hodnoty podle DIN a čísla 6 až 1600 hodnoty podle ASA. Symboly druhů filmu na kroužku (8) znamenají:

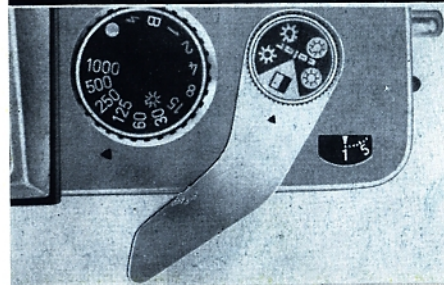
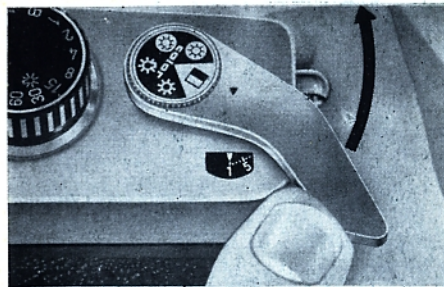
- = černobílý film
- = inverzní barevný film pro denní světlo
- = inverzní barevný film pro umělé osvětlení
- = negativní barevný film pro denní světlo
- = negativní barevný film pro umělé osvětlení

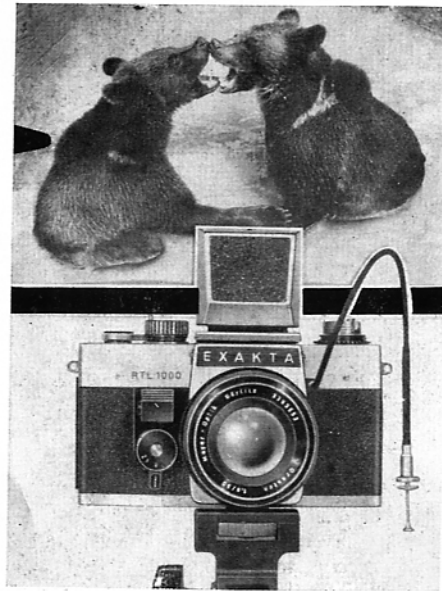
A již je EXAKTA RTL 1000 připravena k fotografování!

Obsluha závěrky

1. Natažení závěrky a posuv filmu provádíme natahovací páčkou (9). Po spuštění závěrky ji otočíme vždy jedním tahem až k pevné zarážce a vedeme ji zpět. — Natažení závěrky je s posuvem filmu spojeno (nemůže dojít k dvojitému osvětlení, příp. přeskočení filmového políčka). Spoušť tiskneme vždy jen po úplném natažení závěrky a posunutí filmu, nikoli v mezipolohách natahovací páčky (9)!

Vyžaduje-li si naše práce s fotokomorou rychlejší sled snímků (např. sériové snímky), lze použít natahovací páčku s částečným vychýlením, u níž lze použít mezipolohu asi 15 stupňů za klidovou polohou.

2. Odrasový obraz v hledáčku (světlíkový, hranolový a TTL) je viditelný i po spuštění závěrky (vratné zrcadlo). Červený signál v hledáčku upozorňuje, že fotokomora není připravena ke snímání a že před dalším snímkem je třeba natáhnout závěrku otočením natahovací páčky (9). (Viz obrázek s odrazovým obrazem v hranolovém hledáčku.)

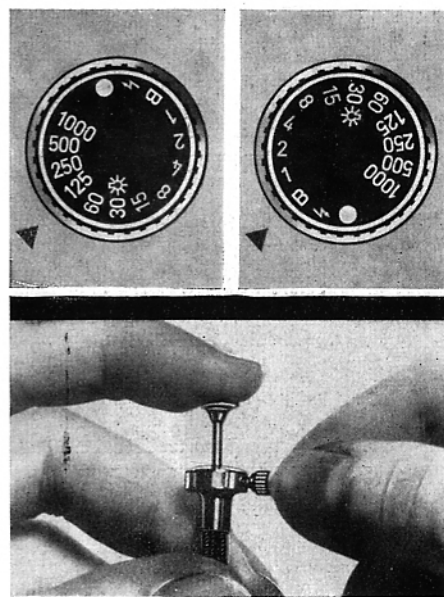
3. Nastavení osvitových dob

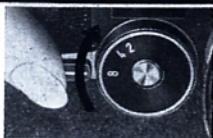
Snímky s osvitovými dobami mezi 1/1000 až 1/30 vt. (bílá čísla na kroužku osvitových dob /10/) se nám bezpečně podaří fotografovat „z ruky“, tj. bez stativu. Pro všechny osvitové doby mezi 1/15 a 1 vt. (oranžová čísla na kroužku /10/) a pro ještě delší osvitové doby s nastavením na B našroubujeme fotokomoru na stativ a použijeme drátěnou spoušť. Závit k upevnění na stativ (39) se nachází na spodku fotokomory EXAKTA RTL 1000 a závit pro drátěnou spoušť v knoflíku spojky (16). Nastavení všech hodnot můžeme provádět jak před, tak i po natažení závěrky.

Nastavení osvitových dob od 1/1000 do 1 vt. a B

Knoflík k nastavení osvitových dob (10) otáčíme tak, aby zvolené číslo nebo značka B stála proti oranžovému trojúhelníku. Čísla od 2 do 1000 jsou zlomky vteřin (např. 1/125 vt.). Mezihodnoty nastavovat nelze. Při nastavení na značku B zůstává závěrka otevřena tak dlouho, pokud trvá tlak na pravou spoušť (5), na prodlužovací tyčku (viz str. 20) nebo drátěnou spoušť zašroubovanou do knoflíku spojky (16) (důležité pro snímky s delší osvitovou dobou než 8 vt.). Nastavením na B tedy můžeme volit libovolně dlouhé osvitové doby (např. při nočních nebo interiérových snímcích).

Při fotografování s nastavením na B je výhodné používat drátěnou spoušť s aretačním zařízením, jímž zajistíme spoušť ve stisknuté poloze a závěrka zůstává otevřena – aniž bychom se dotýkali fotokomory – dokud aretaci neuvolníme (dobrá ochrana před rozmazáním negativu).

Nastavování osvitových dob od 2 do 8 vt.

Knoflík k nastavení osvitových dob (10) otočíme tak, aby značka B stála proti oranžovému trojúhelníku. Páčku k natažení mechanismu delších osvitových dob (1) otočíme ve směru hodinových ručiček až k zarážce. (Lze provést před nebo i po natažení závěrky.) Knoflík k nastavení osvitových dob (2) mechanismu delších osvitových dob otočíme tak, aby zvolená doba (2, 4 nebo 8 vt.) stála proti značce na natahovací páčce delších osvitových dob (1). Při spouštění stiskneme pravou spoušť (5) krátce až na doraz. Drátěnou spoušť rovněž stlačíme jen krátce a **nearetujeme** ji ve stisknuté poloze.

Nastavení osvitových dob mezi 1/1000 a 1 vt. se samospouští

Otáčíme knoflíkem k nastavení osvitových dob (10), až zvolenou dobu nastavíme proti oranžovému trojúhelníku. Natahovací páčkou delších osvitových dob (1) otočíme ve směru hodinových ručiček až k zarážce, čímž natáhneme časovací zařízení (natažení můžeme provádět před i po natažení závěrky). Závěrku pak spouštíme jen spoušťovým knoflíkem časovacího zařízení (3). Osvit nastane asi po 10 vt.

Obsluha objektivu

1. Objektivy EXAKTY RTL 1000 jsou vybaveny vnitřním spoušťovým mechanismem automatické tlačné clony – zabudovaný mechanismus ve fotokomoře ji umožňuje používat jako hodnotnější clonu naskakující. Otáčením kroužku clonových hodnot (17) nastavíme zvolenou clonovou hodnotu proti oranžovému trojúhelníku.

Malé clonové hodnoty, např. 1,8, 2, 2,8, 4, odpovídají poměrně velkému otevření objektivu, ale malé hloubce ostrosti. Velké clonové hodnoty, např. 16, 22, odpovídají poměrně malému otevření clony a vyžadují delší osvitové doby, poskytují však velkou hloubku ostrosti. Bližší údaje o hloubce ostrosti na str. 19.

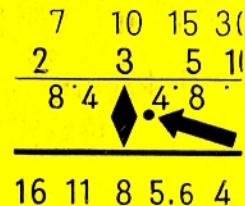

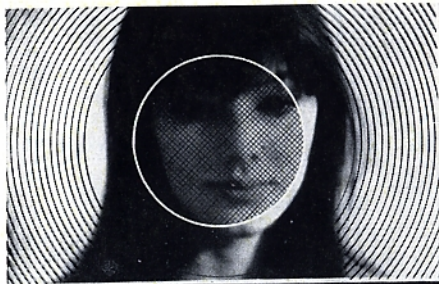

2. Objektivy s vnitřním ovládáním automatické tlačné clony jsou při zaostřování podle hledáčkového obrazu zcela otevřené. Automatická tlačná clona se stává pomocí zařízení vestavěného ve fotokomoru „automatickou clonou naskakovací“. Objektiv samočinně zacloní při spuštění závěrky. Také u všech delších osvitových časů a snímků se samospouští se clona automaticky otevře na největší otevření až po osvitu. Při zkušmém zaclonění například při zaostřování a vizuální kontrole hloubky ostroty stiskneme tlačítko k zaclonění (23). Clonovým přepínačem (40) můžeme clonovou automatiku vyřadit z provozu (bílá značka – zapnuto oranžová značka – nepracuje). Při vyřazené clonové automaticke pak zacloňujeme otáčením clonového kroužku (17), například při používání hranolového hledáčku TTL a při fotografování s příslušenstvím, které prodlužuje výtah objektivu.

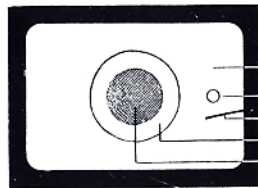
Zaostřování provádíme kroužkem k nastavení vzdálenosti (21) a ostrost kontrolujeme na odrazovém obraze hledáčku. Směrodatnou vzdálenost fotografovaného předmětu odečteme po zaostření u oranžového trojúhelníku. Nižší hodnoty na stupnici vzdálenosti jsou metry, popř. nad nimi stojící vyšší hodnoty (feet) jsou stopy. Všechny hodnoty vzdálenosti udávají odstup mezi snímaným předmětem a zadní stěnou fotokomory.

Zaostřování při infračervených snímcích: Použijeme-li infračervený filmový materiál, zaostřujeme rovněž nejdříve podle odrazového obrazu. Pak nastavíme hodnotu vzdálenosti stojící u oranžového trojúhelníku (metry nebo stopy, popř. nekonečno) doprava k oranžové tečce, k tzv. infratečce. Tím položíme obraz vytvořený neviditelnými paprsky, který je od objektivu vzdálený poněkud více než obraz vržený viditelným světlem, do filmové roviny fotokomory a na negativu jej zobrazíme ostře.

Zaostřování s hledáčkovým systémem (Fresnelovou čočkou)

Fresnelova čočka, prosvětlující odrazový obraz

Kruhová značka

Ručička

Matované mezikruží

Mikrorastr

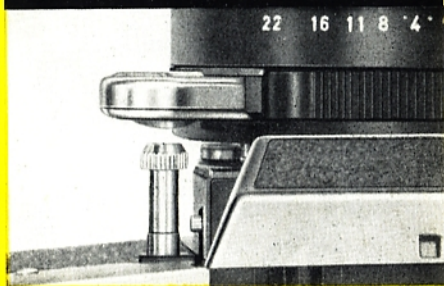
U zmíněného zaostřovacího systému, použitelného ve všech hledáčcích EXAKTY RTL 1000, používáme k zaostření především střední matovaný kroužek (pro pohybující se předměty, snímky z extrémní blízkosti a mikrosnímky). Při fotografování pomalu se pohybujících nebo nepohyblivých předmětů zaostřujeme v zájmu vyšší jistoty správného nastavení objektivu podle mikrorastru. Na mikrorastru se každé chybné zaostření projeví nápadnou neostrotí (neostří obraz „kmitá“). Správného nastavení objektivu jsme dosáhli, jakmile obraz v mikrorastru vykazuje nejvyšší ostrost, tzn. má přesné obrysy a „nekmitá“.

K zaostření používáme zásadně velkého otevření clony (malého clonového čísla). U clonových čísel větších než 5,6 se odrazový obraz v mikrorastru zdá i při nesprávném nastavení objektivu poměrně ostrý, což však může vést k neuspokojivým výsledkům. Mikrorastru nepoužíváme pro snímky extrémně blízkých předmětů překračujících měřítko zobrazení 1,0 a pro mikrosnímky. Zbývající plochu hledáčkového pole (Fresnelovo pole) rovněž nepoužíváme k zaostření.

Odečítání hloubkové ostrosti:

Při velké hloubce ostrosti můžeme fotokomorou ostře zachytit různě vzdálené předměty. Bližší informace nám po zaostření poskytne stupnice hloubky ostrosti (18) na objektivu. Na obou stranách oranžového trojúhelníku můžeme na stupnici vzdálenosti zjistit, kde hloubka ostrosti začíná a kde končí. Stojí-li clonové číslo na jedné straně proti značce nekonečna (∞) nebo — vycházíme-li ze středu — za ní, pak dosahuje hloubka ostrosti až po nekonečno. Viz příklad vpravo nahoře — vzdálenost nastavena na 3 m, clonové číslo 8: hloubka ostrosti od 2 do 5 m.

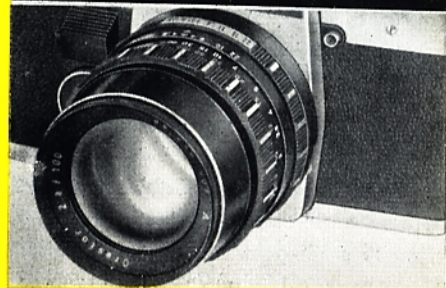
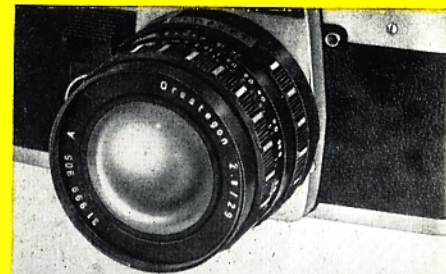
3. Výměnu objektivu (22) provádíme tak, že aretační páčku (19) přitlačíme k objektivu, otočíme objektivem doleva, aby oranžové tečky (12 a 13) stály proti sobě a objektiv vyzvedneme z tělesa fotokomory. Při nasazování postupujeme obráceným způsobem: nastavíme proti sobě oranžové tečky a otočíme objektivem doprava až zaskočí do zarážky.

U EXAKTY RTL 1000 můžeme použít speciální objektivu o nejkratší až po nejdelší ohniskovou vzdálenost. Abychom u objektivů s vnějším spoušťovým mechanismem mohli obsluhovat clonovou automatiku, nutno do knoflíku spojky (16) našroubovat nástavec dodávaný s fotokomorou.

Objektivy pro RTL 1000

Označení, světelnost a ohnisková vzdálenost v mm	Druh clony ¹	Zorný úhel (směrná hodnota)	Průměr objímky pro nasazení nebo zašroubování sluneční clony nebo filtrů
PENTACON auto 2,8/29 s vnitřním clonovým mechanismem	ADB	73°	M 55x0,75
Standardní objektiv PENTACON auto 1,8/50 s vnitřním clonovým mechanismem	ADB	47°	M 49x0,75
PENTACON auto 2,8/100 s vnitřním clonovým mechanismem	ADB	24°	M 49x0,75
Zeiss Flektogon 4/20	ASB	93°	M 77x0,75
PENTACON 2,8/135	VB	18°	M 55x0,75
Zeiss Sonnar 2,8/180	ASB	14°	M 86x1
PENTACON 4/200	VB	12°	M 58x0,75
PENTACON 4/300	VB	8°	M 95x1
PENTACON 5,6/500	VB	5°	M 118x1
Zrcadlový objektiv Zeiss 5,6/1000	bez clony	2,5°	s vestavěnou filtrovou hlavou

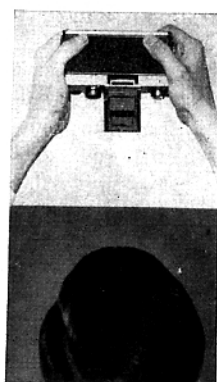
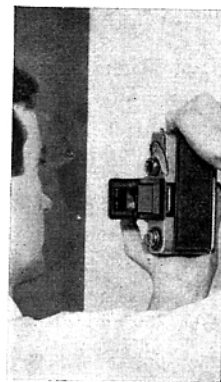
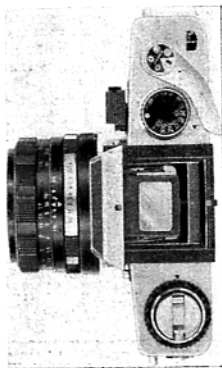
¹ ADB = automatická tlačná clona (ve spojení s EXAKTOU RTL 1000 se automatická tlačná clona stává hodnotnější clonou naskakující), ASB = automaticky naskakující clona, VB = předvolitelná clona

Obsluha světlíkového hledáčku

Odrazový obraz světlíkového hledáčku (11) fotokomory EXAKTA RTL 1000 nám slouží jak k volbě motivu a výřezu, tak i k zaostřování a při zkusmém zaclonění k zjištění hloubky ostrosti. K obecnému posouzení zachyceného obrazu postačí zpravidla hledáčková čočka, k zaostřování je však výhodné používat vyklápěcí zaostřovací lupu (25). Po otevření světlíku se lupa (25) vychýlí do pracovní polohy, můžeme ji však – viz str. 6 – zaklapnout do polohy klidové.

Při fotografování se světlíkem držíme EXAKTU RTL 1000 obvykle ve výši prsou nebo ramenou. Při používání zaostřovací lupy (25) bereme fotokomoru blízko k oku. Snímky na výšku se světlíkovým hledáčkem provádíme v pravém úhlu. Výhody tohoto způsobu

oceníme především tehdy, chceme-li sami zůstat nezpozorováni, například při fotografování za roh atp. Hledáčkový obraz světlíku (11) můžeme kontrolovat i zdola,

držíme-li fotokomoru nad hlavou. Tohoto způsobu použijeme v případě, máme-li fotografovat např. přes zeď, shromáždění osob atd.

K zaostřování používají osoby se zrakovou vadou brýlí, jichž používají k pozorování vzdálenějších předmětů (brýle na dálku). Výměna světlíkového hledáčku je popsána na str. 27.

Obsluha hranolového hledáčku

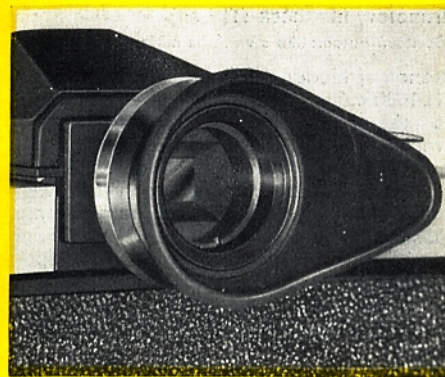
Hranolový hledáček (41) plní stejnou funkci jako hledáček světlíkový, má však při snímání na výšku a napříč vždy pravostranný a vzpřímený odrazový obraz. Jeho výhody se projevují především při fotografování pohybujících se předmětů, neboť směr pohybu předmětu je totožný s jeho pohybem v hledáčku, takže při větších rychlostech snímání předmětu můžeme fotokomoru při osvětlení lehce "táhnout" ve směru jeho pohybu, např. při automobilových závodech.

Nejlépe můžeme EXAKTU RTL 1000 obsluhovat, když palcem a ukazováčkem levé ruky zaostřujeme a pravým ukazováčkem tiskneme spoušť.

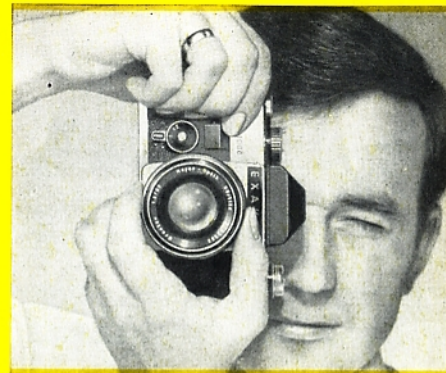
Při zaostřování s hranolovým hledáčkem používají osoby s vadným zrakem brýlí na dálku. Výměna hranolového hledáčku je

popsána na str. 27. Jako nezbytný doplněk se doporučuje používat elastické očníce, kterou nasadíme na okulár hranolového hle-

dáčku (42) a která odstraňuje rušivé boční světlo. Může ji používat i ten, kdo nosí brýle, neboť do otočné objímky může být optikem

zasazena korekční čočka odpovídající brýlím na dálku. Zaostřování pak lze provádět bez brýlí.

Hranolový hledáček TTL

(Osvětlová automatika s vnitřním měřením světla)

Hranolový hledáček TTL fotokomory EXAKTA RTL 1000 má osvitovou automatiku založenou na měření intenzity světla prošlého objektivem (Through The Lens – TTL). Čidlo automaticky reaguje podle citlivosti filmu, osvitové doby a clonového čísla jen na světlo ovlivňující snímek. Největší význam nabývá tento způsob měření především při používání speciálních objektivů (obrazový úhel odpovídá měřicímu úhlu) a při práci s příslušenstvím prodlužujícím výtah nebo s filtry (osvitové faktory se automaticky započítávají do měření).

Hledáček TTL splňuje v ostatních funkcích úlohu hranolového hledáčku, tj. má vždy pravostranný a vzpřímený odrazový obraz. Osoby s vadným zrakem používají brýle na dálku.

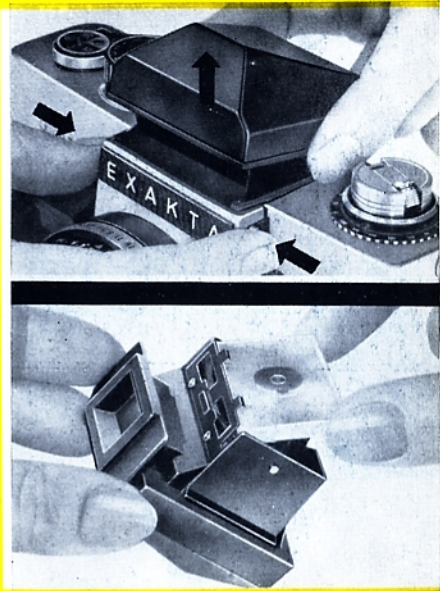
Výměna hranolového hledáčku TTL a výměna jeho hledáčkové čočky je popsána na další stránce. — Pro používání osvitové automaticky (vnitřního měření světla) se k hledáčku TTL dodává podrobný návod.

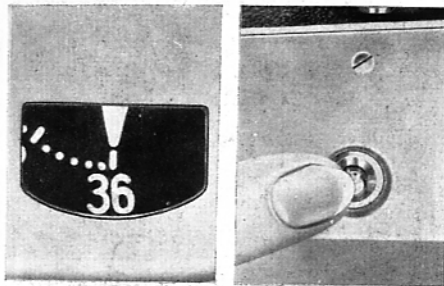
Výměna hledáčkového systému

Pro EXAKTU RTL 1000 můžeme použít kterýkoliv ze tří hledáčků (světlíkový, hranolový a TTL) a vzájemně je vyměňovat. — Při vyjímání hledáčku uvolníme palcem a ukazováčkem levé ruky jeho oba zajišťovací knoflíky (43) a pravou rukou jej vytáhneme rovně nahoru. Při vsazování zasouváme hledáček přesně svisle a tlačíme jej dolů až do zaskočení v zářežce. Při manipulaci s hledáčkem se vyvarujeme jakéhokoli násilí!

Výměna hledáčkových čoček

Hledáčková čočka fotokomory EXAKTA RTL 1000 je vyměnitelná, takže ji můžeme podle potřeb nahradit některou ze speciálních čoček. — Vyjmeme hledáček z fotokomory. Hledáčkovou čočku uchopíme na jejích delších stranách a tlačíme ji směrem k oběma pružným držákům, až ji uvolníme ze středního ramínka. Čočku pak vyjmeme, přičemž se nedotýkáme jejího povrchu. Při vsazování čočky postupujeme obráceným způsobem.

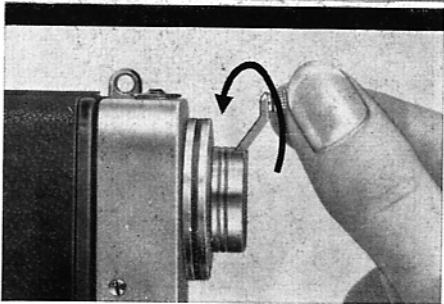

Výměna filmu

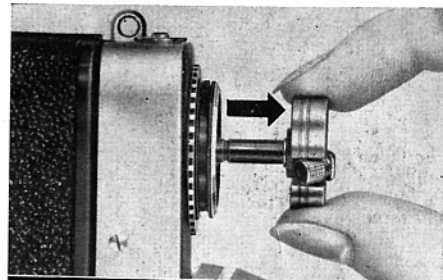
Objeví-li se na počítadle obrázků (7) nejvyšší číslo snímku, který s vloženým filmem můžeme udělat (12, 20 nebo 36), je třeba film přetočit.

1. Spoušť zpětného převíjení (38) zatlačíme až na doraz (zaskočí ve stlačené poloze do západky).

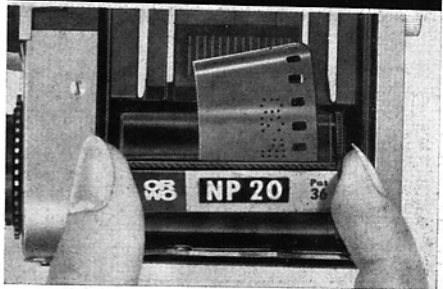

2. Vyklopíme klikku zpětného převíjení a točíme s ní pravidelně a nepříliš rychle ve směru šipky (ve směru hodinových ručiček), až ucítíme, že klikkou lze otáčet lehčeji, čímž je film převinut. (Při rychlém otáčení může nastat tzv. "obleskování" projevující se černými rozvětvenými čarami na negativu.)

3. Klikku zpětného převíjení (14) vrátíme do původní polohy a knoflík s klikkou vytáhneme až k zarážce.

4. Odklopíme zadní stěnu fotokomory (37), vyjme kazetu s převinutým filmem a knoflík s klikkou (14) zatlačíme zpět. Spoušť zpětného převíjení (38) se při dalším natažení závěrky vrátí automaticky do normální polohy.

Snímky s bleskovým světlem

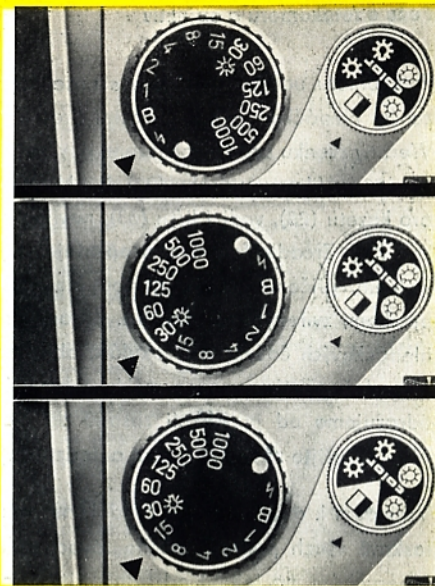
EXAKTA RTL 1000 je vybavena synchronizovanou přípojkou (X) pro elektronkové bleskové přístroje a bleskové žárovky. Kabel běžného žárovkového nebo elektronkového bleskového přístroje zastrčíme do zdičky (20). Pomocí držáku dodávaného jako příslušenství, který se zasouvá pod hlavu knoflíku s přetáčecí kličkou (14), lze bleskové přístroje umístit přímo na fotokomoru.

Držák je upraven také pro bleskové přístroje s centrálním kontaktem. Při jejich použití je však třeba spojit zdičku fotokomory se zdičkou nástavce pomocí speciálního kabelu dodávaného společně s fotokomorou.

Při použití elektronkového bleskového přístroje nastavíme symbol blesku ($\leq$) na kroužku k nastavení osvitových dob (10) proti oranžovému trojúhelníku. Nastavená osvitová doba je asi $1/125$ vt. Lze nastavit i delší osvitové doby ($1/60$, $1/30$, $1/15$ vt. atd.).

U krátkodobě svítících malých bleskových žárovek (např. NARVA X 1, Osram AG 3 B, XM 1 B, XM 5 B nebo Philips AG 3 B Super, PF 1 B, PF 5 B) nastavíme symbol bleskové žárovky a tím i číslo 30 na kroužku k nastavení osvitových dob (10) proti oranžovému trojúhelníku.

U bleskových žárovek s delší dobou záblesku nastavíme osvitovou dobu $1/15$ vt. nebo delší. Osvitovou dobu u EXAKTY RTL 1000 je pro všechny zdroje bleskového světla nikoliv doba nastavená na fotokomoru, ale přibližně doba záblesku bleskového přístroje (důležitá pro fotografování pohybových procesů).

Péče o fotokomoru a objektiv

Fotokomoru uchováváme vždy s nasazeným objektivem (nebo ochranným víkem) a nasazeným hledáčkem v pohotovostní brašně nebo zabalenou v šátku, který nepouští vlákna. Všechny zvenku snadno přístupné díly udržujeme v čistotě a oprašujeme je měkkým štětcem, především filmovou dráhu (29), její kluzná žebra (31), váleček posouvající film (32), prostor pro kazetu (28), vodící lištu (33), navíjecí cívku (34) a zadní stěnu (37) s přitlačnou destičkou (36). Zrcadlo fotokomory oprašujeme jen v naléhavě nutných případech velmi měkkým štětcem, přičemž na zrcadlovou plochu netlačíme. Fotokomoru chráníme před vlhkostí, prachem, zvířeným pískem atd. Zásadně se prsty nedotýkáme skleněných ploch objektivů, hledáčkových čoček nebo okulárů obou hranolových hledáčků a zrcadla. Skleněné plochy případně očistíme pouze měkkým bavlněným hadříkem nepouštějícím vlákna. Naléhavě odrazujeme od jakýchkoli zásahů do mechanismu fotokomory. K odstranění případných závad využijte zásadně služeb autorizovaných opraven.

Vzhledem k dalšímu vývoji a zdokonalování fotokomory je právo změny vyhrazeno. Dbejte laskavě všech pokynů našeho závodu. Nesprávnou obsluhou fotokomory by mohlo dojít k poruchám, na jejichž odstranění by se nevztahovala záruka.

Příslušenství

Níže uvedené příslušenství rozšiřuje mnohostrannost použití EXAKTY RTL 1000 a v některých případech se bez něho ani neobejdeme. Dodávají se tyto díly:

Světlíkový hledáček
Hranolový hledáček
Hranolový hledáček TTL s vnitřním měřením světla (Osvětlová automatika s vnitřním měřením světla)
Očnice pro hranolové hledáčky
Pohotovostní brašna
Sluneční clona s objímkou k našroubování M 49x0,75
Nástavec pro doplňkové přístroje
Úhlový hledáček pro hranolové hledáčky
Zaostřovací dalekohled pro hranolové hledáčky
Bajonetové kroužky a tubusy, jakož i dvojitý bajonetový kroužek pro snímky zblízka
Mezikroužky se zdvihátkem 12,5 a 25 mm pro objektivy s vnitřním clonovým mechanismem (pro snímky zblízka)
Malý měchový přístroj k zaostřování zblízka
Spoušťový můstek pro objektivy s vnější obsluhou clony
Speciální mezikroužek s přípojkou pro dvojitou drátěnou spoušť

Mnohoúčelový přístroj pro snímky zblízka, reprodukce, mikrosnímky atd. s těmito díly:

Reprodukční rameno k uchycení RTL 1000
malý měchový přístroj k zaostřování zblízka
předsádka ke kopírování diapozitivů
reprodukční stojan s reprodukčním ramenem
reprodukční přístroj (s měchovým přístrojem)
zaostřování zblízka a na přání rovněž s osvětlovacím zařízením) aj.

Speciální objektiv T 2,8/50 z Jeny se zapuštěnou objímkou pro měchové přístroje k zaostřování zblízka
Objektivové reverzní kroužky
Mezikroužky pro mikrofotografické objektivy
Speciální hledáčkové čočky
Zařízení na měření světla
Kruhová blesková lampa RB 1
Kolpofot
Endoskopová přípojka
Spektroskopická přípojka a příslušná objímka
Astronomický mezikus
Mikroskopický mezikus
Univerzální stativ
Zaostřovací saně

Original

Dresden

Deutsche Demokratische Republik